

ר' פסח שפערלין קיבל היום מענה לנסוע לשליחות לנוי הייווען (אגב, שמעתי שר' ב. שאל את הסכמת אד"ש לנסוע לשליחות למקום מסוים (כמדומני בפלארידה), ואד"ש ענה שאינו שולח למקומות שיש מנגדים, וכנ"ל שזהו בגדר שמועה בעלמא).

יום ה' בדר"ח תמוז: לערך ב-8 בערב נכנסו לכ"ק אד"ש הרב מ. מענטליק הרב חודקוב רש"ז גורארי' ר"ב גורודצקי ר"נ מינדל ר"ד רסקין רמ"פ כץ ושהו כ-15 דקות, כשיצאו נכסו לחדר של הרב חודקוב, (ואומרים שבהתוועדות י"ב תמוז ידעו על מה דובר...) אחריהם נכנס הרש"ג (מעריב בזמן).

ש"פ קרח ג' תמוז: בסוף פסוד"ז ותחילת ברכות ק"ש עיין בתהלים (המונח על הסטענדער), בכל חזרת הש"ץ דמוסף עיין בחומש.

בהתוועדות נתן משקה לשליח ר' נתן גורארי' מבפולו עבור קבוצת אורחים שהביא ומזג גם לר' הרשל גרינברג ולאביו רש"ז גורארי'. בסיום ההתוועדות נתן משקה לר"מ טעלישעבסקי הנוסע לאסטרלי' ומזג גם לאביו ובירכו שיהי' לו נחת מצאצאיו ואריכות ימים ושנים טובות. ההתוועדות נגמרה בשעה 05:50.

יום א' ד' תמוז: נסע לאוהל 20:3 חזר 9:50.

יום ב' ה' תמוז: ב-8:45 נכנס הרש"ג לאד"ש ושהה עד 10:35, אח"כ מעריב. נסע לביתו 10:11.

יום ג' ו' תמוז: בשעה 4 נכנס הר"ר שמחה עלברג לגעה"ת ושהה קרוב לשעתיים (הוא הביא את ספרו שלמי שמחה וחוברת "הפרדס").

יום ד' ז' תמוז: בבוקר היתה המולה רבה ליד 770 כיון שהיום נוסעים לקעמפ גן ישראל, כשהגיע אד"ש בדרכו ל-770 העיף כמה מבטים על הנעשה, בכניסה ל-770 הושיט ילד את ידו לאד"ש ואד"ש לחצה והניעה בעוז.

ב-8:45 נכנס הרש"ג ושהה עד 10:40, אח"כ מעריב. נסע לביתו ב-11.

יום ה' ח' תמוז: הת' י. י. סגל הודיע לאד"ש שמתכוונן לעשות סיום הרמב"ם בחתונתו בשבוע הבא, וענה אד"ש: יהא בשעטו"צ, וכן צירף חוברת של צילום של התחלת וסיום הרמב"ם שיחלק בחתונה וענה ע"ז אד"ש: נת' ת"ח ות"ח.

יום ו' ט' תמוז: מענה להועדה לדוברי עברית על חגיגת יב-יג תמוז וסיום הרמב"ם שמתכוננים לערוך בקוינס: "נת' ות"ח ודבר בעתו - בסמיכת ליב-יג תמוז אזכיר עה"צ".

בליל ש"ק בקבלת שבת עיין בפרקי אבות.

בש"פ חקת י' תמוז הסתיימה ההתוועדות ב-30:4.

יום א' י"א תמוז: היום הכנסנו לאד"ש הדו"ח על התהלוכה דחה"ש ומיד נתקבל המענה "נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לימי הגאולה יב-יג תמוז אזכיר עה"צ".

כשנכנס למעריב שרו וסימן בידו הק'. בסיום קדיש בתרא התכופף והרים בדיל סגרי' מהריצפה. יצא לקדוש לבנה והלך עד לפני הפינה דא. פ. וקינגסטון (פתח 788).

יום ב' חג הגאולה י"ב תמוז: בהתוועדות אחרי שיחה א' ניגש הרב יאלס ומסר פתק לאד"ש, אד"ש קרא את הפתק והניחו בסוף הסידור אחרי המאמר ניגש ר"ש עלברג ושוחח מס' דקות עם אד"ש. בסיום הורה לשרוק, לא לקח אתו את חבילת המגבית (ולקח את זה ליבל). ההתוועדות הסתיימה סמוך ל-30:1, אח"כ נכנס ד"ר ויס לאד"ש ושהה קרוב לשעה.

יום ג' חג הגאולה י"ג תמוז בבוקר חילק ניקלס לכולם, כשעבר ר' ישראל זאייאנץ שאלו אד"ש באם היו כבר התנאים של בתו וענה שהיו בערב ובירכו שיהי' בשעטומו"צ.

כשחזר מהמקוה ויצא מהמכונית נפל מטבע לתוך המכונית והתכופף להרימו. נסע לאוהל 2:45 וחזר ב-8:45. כשנסע לביתו התעניין אצל ר' יודל קרינסקי מדוע לא מתוועדים, וכשחזר סיפר זאת וכמובן שמיד התיישבו להתוועד (לפנות בוקר התוועד הרג"מ גרליק וכמובן שהיו גילויים וכו').

יום ד' י"ד תמוז: היום כתבו מעל הדלת של 770 "בית אגודת חסידי חב"ד אהל יוסף יצחק ליובאוויטש"

אחרי מנחה נכנס לאד"ש ראש הישיבה רי"י פיקארסקי, אד"ש דיבר עמו בגעה"ת, אחרי שיצא, פתח אד"ש את הדלת וקרא לו חזרה ויצא כעבור כמה רגעים. הוא שהה כ-15 דקות (הוא נסע לאה"ק).

ב-10:8 נכנס לזאל ליחידות ביציאתו מחדרו בירך חו"כ שעתה התקיימה חופתם ונתן צדקה. בתום היחידות של הקבוצה הראשונה עצר אד"ש א' ושאלו: אתה הילדסהיים וענה כן. ואד"ש אמר לו שמרוצה שח"כ א. ורדיגר פרש מהקואליציה, וכשלא הבין הוסיף אד"ש: מה, כבודו לא יודע? (שהנ"ל פרש), והוסיף, הלואי שאחרים ילמדו ממנו (לא מדויק כלל, והודפס בעיתון כפ"ח מס' 200). [הנ"ל מעורכי עיתון שערים ומשמש בתפקיד במרכז פא"י]. בסיום היחידות אחר שיצאו כולם ניגש ר' יהושע קארף ודיבר עם אד"ש מס' דקות.

יום ה' ט"ו תמוז "קיימא סיהרא באשלמותא": לקריה"ת הכינו סטענדער – קופסה חדשה מרופדת בצדדים ומעתה מניחים את זה בכל תפילה וכן את הכסא ועל הסטענדער פרוסה מפה (עיי' במסגרת).

לייבל יצא בשעה 11 ואמר שאד"ש ביקש שכולם יגשו לקבל ניקלס לצדקה! חילק כ-15 דקות, נכנס לחדרו לזמן מה ומיד נסע למקוה. בצהרים אמר לייבל לאביו של החתן מ"מ מוסקוביץ (שהחתן אתמול) שהרבי רוצה לדעת לפני נסיעתו לאוהל באם יכולים לערוך שבע ברכות ב-770. ואכן התקיים שבע ברכות (אולי מפני ההתוועדות דהערב).

נסע לאוהל ב-2:25 (מוקדם) חזר ב-8:10. לפני מנחה לייבל הודיע שאחרי התפילה תתקיים "א קורצע פארברענגען" [=התוועדות קצרה]. נכנס למנחה לבוש זיידנס [=סירטוק של משי]. לא התיישב בחזרת הש"ץ זו רק נשאר לעמוד.

מקומו של הרבי בזאל הקטן

עד הסתלקות הרבנית ע"ה בכ"ב שבט תשמ"ח הרבי התפלל בימות החול מנחה ומעריב בזאל הקטן למעלה, ונכנס לשם לקריה"ת בימי הקריאה (ב' וה' ר"ח תע"צ).

עד אז בימות החול במנחה ומעריב הרבי ישב על ספסל (שבשנים האחרונות היה כבר מרופד) ופניו לקהל והסידור פשוט היה מונח על השולחן. וכידוע בחזרת הש"ץ דמנחה ישב כשפניו לקהל ועקב בסידור אחרי חזרת הש"ץ כשידו על מצחו. ובתפילת שמו"ע הרבי היה מחזיק את הסידור בידו.

השולחן היה שולחן פשוט רק חלקו העליון "הדף" היה יפה יותר ונעשה ע"י ר' יענקל ליפסקר ז"ל (העלטער זיידע של הכלה תחי') מחלקיקי עץ כמו הארון קודש ובמשך היום פרסו עליו ניילון קשיח שלא יתלכלך, מכיון שהבחורים ישבו ולמדו גם על שלחן זה [עייין בשיחת ש"פ לך לך תשמ"ב] ולפני שהרבי נכנס לתפילה היו מסירים את הניילון מהשלחן. לקריה"ת היו מניחים על השולחן מעין סטנדר קטן (שגם נעשה ע"י הנ"ל) בקצה השולחן והרבי עמד לידו כשפניו לכיוון הארון קודש והקהל. לפני שהרבי נכנס היו הזוכים בגורל מניחים על הסטנדר חומש ותהלים עבור הרבי (גורל זה היה קיים עד הסתלקות הרבנית ע"ה).

ובט"ו תמוז תשמ"ה הציבו לקריה"ת סטנדר חדש גדול ומרופד כנ"ל גם את זה הציבו על השולחן כך כמקודם כשהרבי פניו כבעבר לכיוון הארון קודש והקהל. אך במנחה ומעריב וכן מיום זה והלאה הציבו סטנדר זה על השולחן (עשו חורים על השולחן והוא "התלבש" בהם) לכיוון מזרח והציבו את כסאו של הרבי ומאז הרבי ישב בתפילות כשפניו למזרח ולא לקהל.

באמצע חזרת הש"ץ הסתובב והביט זמן מה לצד ימין וסימן בכתפיו לאות תמיהה (אולי מצד שהש"ץ במנין שבחדר השני אמר אז קדיש בקול רם שנשמע ביותר בזאל). אחרי התפילה נכנסו אגוח"ח והרבי נתן להם קונטרס יב-יג תמוז תרפ"ז שהודפס ז"ע. (הרב מענטליק לא הי' כיון שהי' בקצירת חיטים לשמורה עבור הרבי והגיע באמצע ההתוועדות).

ב-40:8 (5 דקות אחרי מנחה) נכנס להתוועדות (כ-10 דקות אחרי השקיעה) בתוך הסידור מונח קונטרס הנ"ל שהודפס היום כהוראת הרבי. כשהתיישב הוציאו מהסידור והניחו לפניו. ציוה לנגן ניגונים מכל הנשיאים (ניגנו ג' תנועות, הקאפעליא דאדמוהא"צ, ימין ה', לכתחילה אריבער, הכנה, הבינוני (ר' יואל התחיל אתה בחרתנו אך הרבי התחיל מיד בשיחה)). השיחה בענין הספרים היתה פשוט מורא'דיק (ובפרט בהמשך ליחידות דאתמול וההתוועדות די"ב תמוז), כן דיבר בענין בניה ופיתוח השכונה ושאגו"ח יעשו אסיפה דחופה ויעסקו בזה כפי שכבר דובר איתם בזה (נדפסה בפ"ע ההשמטה משיחה זו), בסיום ההתוועדות הכניס הקונטרס הנ"ל לסידור וניגש להתפלל מעריב. ההתוועדות ("הקצרה") הסתיימה ב-11:45. ביציאתו לביתו אמר לרבב"א: ווען וועט זיך אנהייבן בא דיר א הזזה [=מתי תתחיל אצלך הזזה] (לא מדויק).

ב-770 התוועדו עד אור הבוקר.

שק"פ בלק י"ז תמוז: אחרי שיחה א' שרו חזק מאוד משך זמן רב (כחצי שעה). והרבי סימן בידו הק', לפתע התרומם מעט והביט למטה על ר' יוסף נימויטין והראה בב' ידיו לסימן תמיהה (על שלא אמר לחיים), הורה לר' משה וישצקי לומר לחיים, בסיום אמר שיחה בענין הספרים וכו'. ההתוועדות הסתיימה קרוב ל-7.

יום א' תענית, ח"י תמוז: כשנסע לביתו בערב שרו ולא סימן בידו (בימים הבאים כבר לא שרו).

יום ב' י"ט תמוז יום הברי"מ דכ"ק אדמו"ר מהרי"צ נ"ע: אחרי קריה"ת נכנסו לגעה"ת מספר גבירים (העוזרים לפעילות חב"ד) והרבי דיבר עמהם מס' דקות. עמהם נכנסו מס' שלוחים שהביאום.

נסע לאוהל, אחה"צ התקיים בזאל הגדול "שבע ברכות" ו"פדיון הבן" והתוועדו (כהוראת הרבי) עד שהרבי חזר מהאוהל ב-9:30.

יום ג' כ' תמוז: בחזרת הש"ץ דמנחה עמד שעון על הסטענדער. בשעה 8 נכנס הרש"ג ושהה עד 9:35 (אח"כ עלו אליו אגוח"ח).

הערב טילפן הריל"ג להרב העלער ראש הכולל והודיע שתל' הכולל ימשיכו ללמוד במקומם.

יום ד' כ"א תמוז: ב-6:30 בערך נכנס הרח"ל (זמן קצר אחרי שנכנס יצא ועלה למעלה והוציא איזה ספר ונכנס חזרה) ושהה עד 11:10, ומיד הרבי יצא למעריב.

יום ה' כ"ב תמוז: בחזרת הש"ץ מנחה עמד.

תמונה של כותב היומן בהתוועדות, עומד מאחורי הרש"ג.

הלילה כתבו על בנין הכולל בניוניאן סט. "מחנה ישראל אהל יי"צ ליובאוויטש" (שמעתי שהי' הוראה שזה יהי' בחשאי (שהולכים לכתוב) עד התחלת הכתיבה).

שק"פ פנחס כ"ד תמוז מבה"ח מנ"א: לפני ההתוועדות השתולל א' ותפסוהו וכו' ובדיוק הרבי נכנס ועשה בידו לסימן תמיהה וכו'. השיחה האחרונה (בענין הספרים) ארכה כשעה וחצי, ישב שעון על הכיסא שבידו האחת (תחילה הימנית ואח"כ השמאלית) עושה תנועות של הסברה וכו', ובכלל דיבר מאוד בשקט (יו"ל הנחה פרטית). ההתוועדות הסתיימה בשעה שמונה! בסיום ניגש בערל יוניק ואמר לחיים וביקש ברכה עבור חנה אשת הרש"ג, ושאל איך להודיע לרש"ג, ענה הרבי שיודיעו לו אחרי הבדלה ושיהי' נוכח רופא.

יום א' כ"ה תמוז: בבוקר חילק ניקלס לכולם. נסע לאוהל. עד יום רביעי נסע רק במכונית של בנימין (השחורה) הרכב השני (כנראה) בתיקון.

יום ג' ז"ך תמוז: אחרי מעריב נכנס הרש"ג לרבי ושהה כ-15 דקות (עמו נכנס ש. יוניק ויצא אחרי 2 דקות).

אתמול בערב התקיימה אסיפה בזאל עם הבחורים, דיברו הר"ר דוד רסקין הרש"ז גורארי' ר' יואל והרב מענטליק. בקיצור, הם כולם דיברו נגד טרור וכו'.

יום ד' כ"ח תמוז: נסע לאוהל 3:45 בערך וחזר ב-9.

יום ה' כ"ט תמוז ער"ח ב-45:10 נכנס המזכיר ר' בנימין קליין לזאל והודיע שלא יחכו בקריה"ת כיון שהרבי יגיע מאוחר, ואמנם קראו אך כעבור 10 דקות הרבי הגיע והי' קריה"ת בזאל.

נסע למקוה 50:1. נסע לאהל ב-4 וחזר ב-9.

הריל"ג הודיע היום, שבשבת לא תהי' התוועדות (ואפשר לנסוע לקאנטרי).

יום ו' ר"ח מנ"א: בערך ב-3 נכנס הרש"ג לרבי ושהה כמה דקות.

שק"פ מטו"מ: הקהל קטן ביותר, מפטיר הי' מאוד בלחש וממש הי' קשה לשמוע אף להעומדים מקרוב (כיון שהרבי מצונן).

יום א' ג' מנ"א: בבוקר חילק ניקלס לכולם כ-10 דקות. ברך נוסע בנסיעה טובה הצלחה ונחת. נסע לאוהל 05:4 חזר ב-9.

יום ג' ה' מנ"א: נסע לאוהל 30:2, נתן למאמן כדורסל כמה מטבעות והראה לו בחיך שיתנם לצדקה. חזר ב-45:8, אחרי מעריב נכנס הרש"ג ושהה עד 50:9 (כ-40 דקות). כשיצא הרבי לביתו אחר ירידתו במדרגות הסתובב ואמר לר' אברהמ'ל שם טוב מזל טוב (נולד לו נכד בן לבנו אליעזר, שליח באורגוויי).

יום ד' ו' מנ"א: בחזרת הש"ץ מנחה עמד.

יום ו' ח' מנ"א: כשהגיע נכנס מיד לחדרו, והריל"ג יצא ואמר שהרבי לא יצא לחלק צדקה, אך כעבור מספר רגעים יצא ונתן צדקה (אף אחד לא הי' בפרוזדור) והביט לתוך הזאל ולתוך המסדרון ונכנס לחדרו. דאס איז געווען א מחזה!

בליל ש"ק נכנס מוקדם למעריב (45:8, כ-15 דקות אחרי שקיעה) לא ישב אחרי "קבלת שבת", בסיום התפילה הכניס ידו לכיס השמאלי של המכנסים (כשקצה הסירטוק מקופל) ועמד כך גם כשהסתובב לפני הקדיש שאחרי משניות ויצא כך מבהכנ"ס (במהירות). אח"כ הגיע ד"ר פעלדמאן (ובגעה"ת עמדו לייבל ובנימין) ודפקו על הדלת והרבי לא פתח, וכשיצא מחדרו ניגש הד"ר ושאל אויב דער רבי פילט ניט גוט [=האם הרבי אינו חש בטוב], וענה, שבת ניט פילן גוט?! [=בשבת לא להרגיש טוב?!], ושאל הד"ר אויב מ'קען מאכן דעם רבי'ן גרינגער [=האם ניתן להקל על הרבי], וענה, וילסט מיר מאכן גרינגער זאג מיר גוט שבת [=באם הנך רוצה להקל עלי – אמור לי "שבת שלום"]. והראה על בנימין ולייבל באמרו דאס איז דיין באנדע [=זוהי ה"חבורה" שלך].

(כהנ"ל מפי השמועה בלבד. דא"ג שמעתי שהד"ר דיבר עם הרבי גם באמצע השבוע, ופ"א אמר לו הרבי אז ער דארף טרינקען טיי [=שהוא צריך לשתות תה], ופ"א אמר שהשיעול הוא מנערוון [=מערכת העצבים] (מפרשת הספרים), ומספרים, כמדומני בשם המזכיר רנ"מ, שלרבי הי' קשה הדיבור).